

AKUPUNKTUR UYGULAMALARINDA
TIBBİ UYGULAMA HATALARISetenay MIT¹Aysun BARANSEL ISIR²Rıza YILMAZ³

GİRİŞ

Tamamlayıcı tıp yöntemleri arasında akupunktur, yüzyıllardır uygulanmakta olan geleneksel ve bütünsel bir tedavi yöntemidir. Çin’de iğne ve ısıyı ifade eden “Chen-chin” ile adlandırılan bu tedavi yöntemi, Batı’da “iğne” anlamına gelen *acus* ve “delme” anlamına gelen *puncture* olmak üzere iki Latince kökten türetilerek Akupunktur adını almıştır. Akupunktur, bu nedenle, istenen bir terapötik etkiyi üretmek için deri yoluyla farklı derinliklerde ve vücuttaki stratejik noktalarda alttaki dokulara iğnelerin sokulması anlamına gelmektedir. Ayrıca akupunktur noktalarının iğne dışında lazer, ısıtma veya basınçla uyarılmasıyla da tedavi uygulanabilmektedir.

Akupunktur, Geleneksel Çin Tıbbı (GÇT) arasında en sık kullanılan yöntemdir. Felsefi olarak doğa gözlemlerine dayanan GÇT, insan organizmasını büyük kozmosun bir mikrokozmosu olarak görür. Akupunkturun etkinliği, GÇT’de Qi, Yin ve Yang gibi kavramlarla açıklanır. Geleneksel Çin tıbbında

1 Dr., Gazi Üniversitesi, Tıp Fakültesi, GETAT Merkezi, setenaymit@yahoo.com,
ORCID iD: 0000-0001-5126-7467

2 Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp AD, Gazi Üniversitesi, Getat Merkezi,
aybaransel@yahoo.com, ORCID iD: 0000-0002-0550-3470

3 Prof. Dr., Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp AD., rizayilmaza@gmail.com,
ORCID iD: 0000-0002-1003-375X



sahip değilse hukuki uygunluk açısından, alanında uzman olmak ve yetkinlik şartlarını sağlamadığı gibi, hastaya da potansiyel zarar verebilirlik açısından yüksek risk oluşturacaktır.

Sonuç olarak; Akupunktur tedavisi planlanan hastalarda unutulmaması gereken en önemli husus, çağdaş ve bilimsel tıbbi, hukuki uygulama gereklerinin eksiksiz yerine getirilmesidir. Böylece, tıbbi tanı konulduktan sonra uygun olan olgularda akupunktur tedavisinin de protokole eklenmesi tedavide ki etkinliğin artırılması yanında, süre ve maliyetin azaltılmasını da mümkün kılacaktır. Akupunktur güvenilirlik ve etkinliğini gösteren çalışmaların hızla arttığı bir tedavi yöntemidir. Ancak, uygulamanın doğru yapılmaması durumunda akupunktura bağlı ciddi komplikasyonlar da görülebileceği akılda tutulmalıdır. Akupunktur uygulayıcılarının bu işlemin uygulanması ve komplikasyonları hakkında yeterli tıbbi eğitimi almış olması gerekmektedir. Uygulayıcıların alanında uzman ve yetkin olması akupunkturun güvenilirliğini ve etkinliğini arttıracaktır.

Akupunktur uzmanları tarafından diğer uzmanlık dallarında olduğu gibi endikasyon listeleri doğrultusunda akupunkturla ilgili detaylı temel tanı ve tedavi rehberlerinin oluşturulması, tıbbi ve hukuki açıdan güvenli akupunktur uygulama kriterleri geliştirilmesi iyi klinik uygulamaları açısından önem taşımaktadır. Akupunktur ile ilgili temel bilgilerin, tıp eğitimi içerisinde yer alması, multidisipliner tamamlayıcı tıbbi bir yaklaşım kazanımı ile , etik sorunlarında önüne geçilmesine katkı sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

1. Akyol, S. Tradisyonel Çin Tıbbi ve Akupunktur. İnsan Yayınları, İstanbul. (1995)
2. Çevik C. Medikal Akupunktur. 1.Baskı, Ankara, Promat AŞ, 19-41. (1, 2).(2001)
3. Ceyhan, Ö. Akupunktur ve etki mekanizmaları (Ceyhan, Ö; eds.) Zihin ve Beden Müdahaleleri: Akupunktur/Akupresür Uygulamaları. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 1-5 (2022)
4. Cheng, XR., Cheng, K. Survey of studies on the mechanism of acupuncture and moxibustion treating diseases abroad. Zhongguo Zhen Jiu. 28:463-467. (2008)
5. Chiang, CY., Chang, C. Peripheral afferent pathway for acupuncture analgesia. Sci Sin B. 16:210-217. (1973)
6. Ching, N. The Fundamentals of Acupuncture, s. 61-124. Singing Dragon publishers (2017)
7. Chon, TY., Lee, MC. Acupuncture. Mayo Clin Proc. 88(10):1141-6. (2013)
8. Çanakçı, E., Cebeci, Z. Obezite Tedavisinde ve Akupunktur'un Yeri. Klinik Tıp Aile Hekimliği Dergisi 9(4):23-30. (2017)
9. Çevik, C. Medikal Akupunktur. S.19-41. 1. Baskı, Promat AŞ, Ankara. (2001)
10. Çevik, C. Beş Element Akupunkturu ile Teşhis ve Tedavi, Türkiye Klinikleri Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon – Özel Konular, 3(1):12-15 (2010)
11. Çolak, A., Memiş, D., Kandulu, H., Top, H., Kargı, M. Romatoid Artritli Hastada Akupunktur Uygulamasının Ölümcül Komplikasyonu: Nekrotizan Fasiit. Türk Yoğun Bakım Derneği Dergisi 9:23-25. (2011)



12. Darras, J., Alberede, P., de Vernejoul, P. Nuclear medicine investigation of transmission of acupuncture information. *Acupunct Med.* 11:22–28. (1993)
13. Demir, M., Oruç, M., Dallı, A., Kaya, H., Karadeniz, G. A rare complication of acupuncture: pneumothorax. *Tuberk Toraks.* 62(4):316-318. (2014)
14. Dong-Ik, K., Se-Ho, H., Byung-Boong, L., Duk-Kyung, K., Young-Soo, D. Pseudoaneurysm of the Abdominal Aorta Caused by Acupuncture Therapy. *Surg Today.* 32:942–943. (2002)
15. Dökme, B. Akupunktur ve Akuenerji. s.7-3. 1.baskı, Veli Yayınları, İstanbul. (2006)
16. Dung, H. Anatomical features contributing to the formation of acupuncture points. *Am J Acupunct.* 12:139–43. (1984)
17. Ekmekçi, PE. 3.000 Yıl Öncesinden Günümüze Geleneksel Çin Tıbbı; Tarihi, Bugünü ve Geleceği. *Tradit Complem Med.* 1(3):132-140. (2018)
18. Esener, Z. Ağrı (Türleri, Yolları, Teorleri, Mediatör ve Reseptörleri). *Ondokuzmayıs Tıp Dergisi,* 2:191-202. (1983)
19. Gunn, C., Milbrandt, W., Little, A., Mason, K. Dry needling of muscle motor points for chronic low-back pain: a randomized clinical trial with long-term follow-up. *Spine* 5:279–291. (1980)
20. Gunn, CC. The Gunn approach to the treatment of chronic pain; intramuscular stimulation for myofascial pain of radiculopathic origin. Churchill Livingston. New York. (1996)
21. Hasegawa, J., Noguchi, N., Yamasaki, J., Kotake, H., Mashiba, H., Sasaki, S., Mori, T. Delayed cardiac tamponade and hemothorax induced by an acupuncture needle. *Cardiology.* 78(1):58-63. (1991)
22. He, L., Gao, XL., Deng, HX., Zhao, YX. Effects of acupuncture on body mass index and waist-hip ratio in the patient of simple obesity. *Zhongguo Zhen Jiu.* (28): 95–97. (2008)
23. Jae-Hyeok, H., Myoung-Hoon, B., Su-Ji, L. Intracranial hemorrhage infarction caused by acupuncture. *Neurology India.* 59(2):303-304 (2011)
24. Kalyon, TA. Akupunktur Tedavisi, *Türk Fiz Tıp Rehab Derg.* 53, Özel Sayı 2; 52-57 (2007)
25. Kavaklı, A. Akupunktur. *Fırat Tıp Dergisi* 15(1):1-4. (2010)
26. Lo, S., Geng, X., Gann, D. Evidence for the existence of stable water-clusters at room temperature and normal pressure. *Physics Letter A.* 373:3872–3876. (2009)
27. Lo, Y. What are meridians? Can we see them? *Acupuncture Today* 5(03). (2004)
28. Longhurst, JC. Defining Meridians: A Modern Basis of Understanding. *J. Acupunct Meridian Stud.* 3(2):67–74. (2010)
29. Maciocia, G. The Foundations of Chinese Medicine: A Comprehensive Text, s. 47-73. 3rd edition, Churchill Livingstone Publisher (2015)
30. MacPherson, H. Fatal and adverse events from acupuncture: allegation, evidence, and the implications. *J Altern Complement Med.* 5:47-56. (1999)
31. Melzack, R., Stillwell, D., Fox, E. Trigger points and acupuncture points for pain: correlations and implications. *Pain* 3:3–23. (1977)
32. Nakatani, Y. On the nature of the acupuncture points and meridians. *J Japan Orient Med.* 3:39–49. (1953)
33. Napadow, V., Ahn, A., Longhurst, J., Lao, L., Stener-Victorin, E., Harris, R., Langevin, HM. The status and future of acupuncture clinical research. *J Altern Complement Med.* 14: 861–869. (2008)
34. Nazlıkul, H., Eraltan, EH. Tamamlayıcı Tıp Akupunktur. S.71-79. Nobel, İstanbul. (2002)
35. Ross, J., Fu, Z. The Organ Systems of Traditional Chinese Medicine, 4th edition, Churchill Livingstone (1986)
36. O'Connor J., Bensky, D. *Acupuncture: A Comprehensive Text.* Eastland Press, Washington. (1981)
37. Oleson, T. *Auriculotherapy Manuel: Chinese and Western Systems of Ear Acupuncture.* s.1-6. 2nd Edition, Health Care Alternatives Inc., Los Angeles. (1998)
38. Özgen, E., Bozkaya, BY., Yücel, M., Güzel, M., Gürgün, KE., Yürümez, Y. Akupunktur Sonrasında Gelişen Nadir Bir Komplikasyon: Pnömotoraks. *GETATDER* 1(1):1-4. (2019)



39. Öztürk, A. Zang-Fu Organlar, (Tekin, A., Çevik, C.; eds.) T.C. Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Akupunktur Uygulaması Kitabı, Ankara, s.69-79 (2021)
40. Peuker, E. Case report of tension pneumothorax related to acupuncture, *Acupuncture in Medicine* 22(1):40-43. (2004)
41. Pierik, MG. Fatal Staphylococcal septicemia following acupuncture: report of two cases. Occurrence of Staphylococcal septicemia following acupuncture emphasizes need for thorough medical evaluation before such procedures. *R I Med J.* 65(6):251-253. (1982)
42. Pomeranz, B., Paley, D. Peripheral afferent pathway for acupuncture analgesia. *Exp Neurol.* 66:398-402. (1979)
43. Resmi Gazete (27.10.2014, Sayı: 29158) sayılı Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamalar Yönetmeliği
44. Saw, A., Kwan, MK., Sengupta, S. Necrotising fasciitis: a life-threatening complication of acupuncture in a patient with diabetes mellitus. *Singapore Med J.* 45:180-182. (2004)
45. Seeley, EJ., Chambers, HF. Diabetic ketoacidosis precipitated by Staphylococcus aureus abscess and bacteremia due to acupuncture: case report and review of the literature. *Clin Infect Dis.* 43:6-8. (2006)
46. Sezen, A. Modern Kulak Akupunkturunu. S.15-21. Başar Ofset, Ankara. (1994)
47. Stux, G., Berman, B., Pomeranz, B. Basics of Acupuncture. 5th Edition ed. Springer, London UK. (2003)
48. Tekeoğlu, İ., Tekeoğlu, HN. Akupunktur; Rehabilitasyon Kliniğinde Uygulamaları. *J Biotechnol and Strategic Health Res.* 3(Özel Sayı):131-137. (2019)
49. Travell, J., Rinzler, S. The myofascial genesis of pain. *Postgrad Med.* 11:425-434. (1952)
50. Travell, J., Simons, D. Myofascial Pain and Dysfunction: The Trigger Point Manual. Lippincott Williams & Wilkins, Baltimore. (1992)
51. Uhm, MS., Kim, YS., Suh, SC. Kim, I., Ryu, SH., Lee, JW., Moon, JS. Acute pancreatitis induced by traditional acupuncture therapy. *Eur J Gastroenterol Hepatol.* 17(6):675-677. (2005)
52. Xinnong, C. Chinese Acupuncture and Moxibustion, s. 46-52. 4th edition, Foreign Language Press, Beijing. (2019)
53. Xu, S., Wang, L., Cooper, E., Zhang, M., Manheimer, E., Berman, B., Shen, X. Lao, L. Adverse Events of Acupuncture: A Systematic Review of Case Reports, Evidence-Based Complementary and Alternative Medicine Volume 2013, Article ID 581203, 1-15. (2013)
54. VanderPloeg, K., Yi, X. Acupuncture in Modern Society. *J Acupunct Meridian Stud.* 2(1):26-33. (2009)
55. von Riedenaer, WB., Baker, MK., Brewer, RJ. Video-Assisted Thorascopic Removal of Migratory Acupuncture Needle Causing Pneumothorax. *Chest.* 131(3): 899-901. (2007)
56. White, A. A cumulative review of the range and incidence of significant adverse events associated with acupuncture. *Acupunct Med.* 22:122-133. (2004)
57. White, A., Hayhoe, S., Hart, A., Ernst, E. Adverse events following acupuncture: prospective survey of 32000 consultations with doctors and physiotherapists. *BMJ* 323:485-486. (2001)
58. Woo, PC., Lau, SK., Wong, SS., Yuen, KY. Staphylococcus aureus subcutaneous abscess complicating acupuncture: need for implementation of proper infection control guidelines. *New Microbiol.* 26(2):169-174. (2003)
59. Wu, C-C., Chen, M., Lin, C. Absorption of subcutaneous injection of Tc-99m pertechnetate via acupuncture points and nonacupuncture points. *Am J Chin Med.* 22:111-118. (1994)
60. Yin, SY. The Biophysics Basis for Acupuncture and Health. EyePress, Pasadena, CA: Dragon. (2004)
61. Zhang, JL., Zhang, SP., Zhang, HQ. Effect of electroacupuncture on thalamic neuronal response to visceral nociception. *Eur J Pain.* (13):366-372. (2009)
62. Zhao, ZQ. Neural mechanism underlying acupuncture analgesia. *Prog Neurobiol.* 85:355-375. (2008)